

Ålegressindeks

Økosystem: Kystvann
Egenskap: B2 – Strukturelle egenskaper
Indikatorverdi for 2024: 0,71
Usikkerhet (SD): 0,70 – 0,72

Om indikatoren

Ålegress danner undervannsenger på bløtbunn i grunne og beskyttede kystområder. Ålegressengene er viktige leve-, oppvekst- og skjulområder for fisk og andre marine arter. Ålegressindeksen beskriver den økologiske tilstanden i engene basert på hvor dypt enga vokser, hvor tett ålegresset står og hvor mye begroingsalger som vokser på plantene. Indikatoren viser i hvilken grad ålegressenga avviker fra forholdene vi forventer ved liten menneskelig påvirkning.

Påvirkningsfaktorer

Ålegress er avhengig av nok lys for å vokse. Lystilgangen kan reduseres ved overgjødsling (eutrofiering) og økt mengde partikler i vannet. Overgjødsling kan også føre til mer begroingsalger, som dekker gresset og reduserer lystilgangen. Ålegressenger kan også påvirkes av fysiske inngrep, som mudring, utfylling og kaianlegg, som kan skade eller fjerne leveområdene.

Hvordan måles indikatoren

Ålegressengene undersøkes på faste stasjoner langs kysten hvert år gjennom overvåkningsprogrammet ØKOKYST. Undersøkelsene gjøres fra båt med undervannskamera og dybdemåler. Ålegressenga undersøkes langs flere transekter fra grunt vann og ned til den nedre grensen for enga. Det registreres nedre voksegrense, tetthet av ålegress og mengde begroingsalger. Dybden korrigeres for variasjoner i vannstanden slik at målinger fra ulike tidspunkt kan sammenlignes.Resultatene sammenlignes med forventede forhold ved minimal menneskelig påvirkning og uttrykkes som en normalisert EQR-verdi mellom 0 og 1.

Sist oppdatert: 15.10.2026

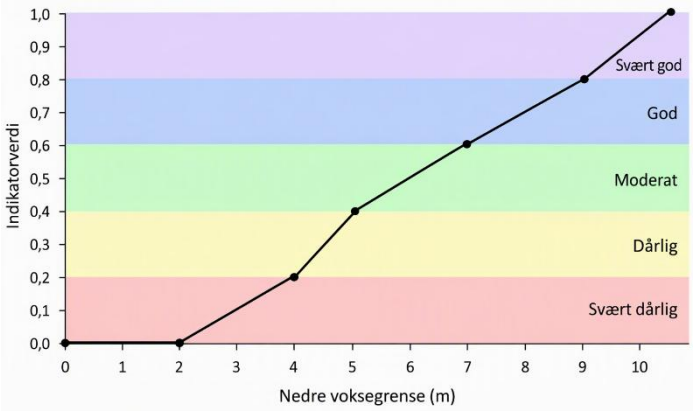
Miljø-
direktoratet

Hvordan beregnes indikatoren

Referansetilstanden

Referansetilstanden beskriver en frisk og intakt ålegresseng med liten menneskelig påvirkning. Ålegresset vokser ned til den dybden som den naturlige lystilgangen tillater, enga har god tetthet og plantene har lite begroingsalger.

Hvor dypt ålegress naturlig kan vokse varierer langs kysten, blant annet med lysforhold og naturlige forskjeller mellom kystområder. Referanseverdien for nedre voksegrense er derfor tilpasset ulike økoregioner og vanntyper.

Eksempel på skaleringskurve for nedre voksegrense.

Les mer om skalering av indikatorer her

Les mer om hvordan indikatoren beregnes her

Hvordan skal endringer i indikatorverdien tolkes

En indikatorverdi på 1 betyr at ålegressenga ligger nær referansetilstanden for den aktuelle vanntypen. Det innebærer at ålegresset vokser ned til forventet dybde, enga har god tetthet og det er lite begroingsalger. En synkende indikatorverdi betyr at ålegressenga vokser på grunnere vann, blir mindre tett eller får mer begroingsalger. Dette kan være tegn på redusert lystilgang, økt næringsbelastning eller annen negativ påvirkning.

Usikkerhet

Indikatoren bygger på undersøkelser av et begrenset antall faste ålegressenger som skal representere større områder. Tilstanden i den enkelte enga trenger derfor ikke være representativ for alle enger i området. Ålegressets utbredelse og tilstand påvirkes også av flere forhold enn eutrofiering, blant annet temperatur, naturlige variasjoner i lysforhold, sedimentforhold og fysiske inngrep. Slike forhold kan påvirke indikatorverdien og gjøre det vanskelig å knytte endringer til én bestemt påvirkning. Det er foreløpig ikke etablert grunnlag for klassifisering av ålegress i de nordlige delene av landet, fordi datagrunnlaget er for begrenset til å fastsette referanseverdier og klassegrenser.

Sist oppdatert: 15.10.2026

Miljø-direktoratet